

Motion till riksdagen 2007/08:Fi235

av Lars Ohly m.fl. (v)

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Sammanfattning

Vänsterpartiet föreslår att Konjunkturinstitutet samt regeringens finanspolitiska råd avvecklas. Statistiska centralbyrån föreslås få ökade anslag på grund av avvisad besparing, överföring av uppgifter från Konjunkturinstitutet samt kompensation för den låga prisuppräknningen. Finansinspektionen föreslås få ökade anslag av sistnämnda skäl.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar att Konjunkturinstitutet avvecklas per den 1 juli 2008.
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag (tkr)	Anslags- förändring (tkr)
1:1 Konjunkturinstitutet	49 955	-20 000
1:5 Statistiska centralbyrån	476 901	22 000
1:7 Finanspolitiska rådet	5 975	-5 975
2:1 Finansinspektionen	208 632	3 000
Summa:		-975

Fel! Okänt namn

Konjunkturinstitutet

Regeringen har genomdrivit nedläggningar av ett antal myndigheter och kraftigt minskade anslag till andra. Detta motiveras på olika sätt, främst utifrån en ekonomisk effektivitetssynpunkt. Regeringens val av myndigheter uppvisar dock en tydlig ideologisk agenda. Det är till exempel myndigheter som arbetar med kunskapsutveckling kring och politikuppföljning av för arbetstagare viktiga frågeställningar (Arbetslivsinstitutet) eller som kan ha ett arbetstagarperspektiv på frågor om arbetsmiljö, säkerhet och välbefinnande på arbetsplatsen (Arbetsmiljöverket) som drabbats. Regeringen har dock inte visat några planer på en översyn av de myndigheter som bedriver sin verksamhet utifrån helt andra utgångspunkter. Särskilt anmärkningsvärda är de dubbla standarder som uppenbarligen gäller regeringens syn på myndigheters opinionsbildande arbete. Den 21 december 2006 meddelade kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell i samband med tillsättandet av en ny utredning, att myndigheter ”i för stor utsträckning tillåtitts bedriva opinionsbildning” och att det skulle behövas ”tydligare gränser för vad som bör vara myndighetsuppgifter och vad som bör vara förbehållet den politiska och allmänna opinionsbildningen eller marknadsekonomin”. Samtidigt har regeringen gett uttryckliga opinionsbildande uppdrag till myndigheter, och uppmuntar förekommande sådan verksamhet, där budskapet emottages med glädje. Exempelvis gäller detta Konjunkturinstitutet, för vilket det enligt finansminister Anders Borg är ”positivt att de har synpunkter på ekonomisk och finansiell politik” (SvD 070907).

Den roll som Konjunkturinstitutet på senare tid har tagit sig, som opinionsbildande kommentator av politiska förslag och beslut, genomförs utifrån ett strikt marknadsliberalt nationalekonomiskt perspektiv. Ett särskilt anmärkningsvärt område är myndighetens upptagenhet med begrepp som jämviktsarbetslöshet, vilket står i bjärt kontrast till synen på arbetslöshetsbekämpning som den ekonomiska politikens viktigaste mål. De prognoser som myndigheten gör om den framtida ekonomiska utvecklingen vilar tungt på modeller som är, och syftar till att vara, kraftigt politiskt laddade, utan att detta problematiseras.

Regeringen kopplar för övrigt nu själv ihop jämviktsarbetslöshet med full sysselsättning på ett sätt som följer dessa modeller – full sysselsättning *definieras* i praktiken som den arbetslöshet som teoretiskt inte höjer inflationen. (Finansplanen, sid. 47–48). Konjunkturinstitutet framstår mot bakgrund av detta som ännu en vakthund för en nyliberalt inspirerad ekonomisk politik.

En viktig del av myndighetens arbete handlar om att följa upp läget i svensk ekonomi genom väletablerade enkätundersökningar till företag och hushåll. Detta och andra statistiska kärnuppgifter är viktiga och värdefulla. De bör fortsätta, och utvecklas, men kan med fördel överföras till Statistiska centralbyrån.

Vi menar därför att Konjunkturinstitutet bör avvecklas per den 1 juli 2008. Relevanta statistikinsamlingsuppgifter flyttas till Statistiska centralbyrån.

Under 2008 uppkommer avvecklingskostnader, varför anslaget för 2008 endast dras ned med 20 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Statistiska centralbyrån, SCB

Bred, högkvalitativ, samlad och lättillgänglig statistik är av stor betydelse för samhällsförvaltningen och för en utvecklande, demokratisk samhällsdebatt. SCB:s verksamhet bör värnas. Vänsterpartiet avvisar de besparingar på SCB som regeringen vill göra för att finansiera det finanspolitiska rådet och för makroekonomiskt prognosarbete i Konjunkturinstitutet. Till följd av den ovan föreslagna avvecklingen av Konjunkturinstitutet flyttas vissa nya statistikuppgifter till SCB. Anslaget för SCB bör med anledning av detta öka med 10 miljoner kronor 2008 och därefter med 20 miljoner kronor årligen. Den låga löneomräkningen riskerar att slå mot SCB:s statistikinsamling. Myndigheten bör kompenseras med 10 miljoner kronor för att fortsatt kunna genomföra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Finanspolitiska rådet

Det finanspolitiska rådet har tillsatts av regeringen för att "årligen följa upp och granska måluppfyllelsen inom den ekonomiska politiken" och "utvärdera kvaliteten i regeringens analysram för den ekonomiska politiken". Rådet passar väl in i det förhållningssätt till den ekonomiska politiken som slog igenom i början 1990-talet och som den nuvarande högerregeringen står särskilt fast förankrad i. En rad institutionella inslag minskar de folkvaldas möjligheter att föra en ekonomisk politik för full sysselsättning och bidrar samtidigt till en allmän ekonomisk utveckling där löntagarnas positioner på arbetsmarknaden försvagas till förmån för arbetsgivarnas.

Det finns goda skäl att anta att det finanspolitiska rådet blir ytterligare ett organ som skall klä regeringens högerpolitik i ett falskt vetenskapligt skimmer. Den snäva ekonomiska teoribildning som ligger till grund för mycket av dagens etablerade ekonomisk-politiska debatt har uppenbara ideologiska utgångspunkter som borde vara föremål för en problematiserande samhällsdebatt, snarare än att ytterligare befästas i myndighetsform.

Finanspolitiska rådet bör upplösas med omedelbar verkan.

Finansinspektionen

Finansinspektionens arbete för att övervaka företagen på finansmarknaden har även betydelse för konsumentskyddet. Myndigheten riskerar att vidkännas

Fel! Okänt namn på

neddragningar av personalstyrkan på grund av den låga löneuppräknings. Vi vill undvika detta och föreslår en kompensation på 3 miljoner kronor.

Stockholm den 28 september 2007

Lars Ohly (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Kent Persson (v)

Ulla Andersson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)